

Nekaj velikega in naj bo to ljubezen (8) – Še boljši očetje in matere

Poslanstvo staršev ni omejeno na sprejemanje otrok, ki jim jih Bog pošlje; nadaljuje se skozi vse življenje in njegovo obzorje so nebesa.

23. Jul. 2022

Jakobova in Janezova mati pristopi k Jezusu. Do Njega čuti veliko zaupanje. Gospod ugane njen namen, da ga želi nekaj prositi, in jo

naravnost vpraša: »Kaj hočeš?« Ona mu brez ovinkarjenja reče: »Ukaži, naj ta dva moja sinova sedita v tvojem kraljestvu, eden na tvoji desnici in eden na tvoji levici« (Mt 20,21). Morda se je Jezus nasmehnil ob prisrčni prošnji te matere. Čez čas jima bo podelil nekaj drznejšega od tega, kar so bile njene sanje za ta sinova. Dal jima bo bivališče v svojem lastnem srcu ter vesoljno in večno poslanstvo.

Cerkev, ki je takrat komaj prihajala na svet, danes doživlja nov apostolski zagon. S pomočjo zadnjih papežev jo Gospod vodi v smeri »vedno nove evangelizacije«, ^[1] ki je ena prevladujočih značilnosti prehoda iz drugega v tretje tisočletje. In v tem podvigu družina ni pasiven člen; nasprotno, matere, očetje, stari starši so protagonisti: so na prvi fronti evangelizacije. Družina dejansko »je prvi kraj, kjer v našem življenju postane navzoča božja Ljubezen,

onkraj tega, kar lahko sami storimo ali ne storimo«. ^[2] V družini se naučimo moliti z besedami, ki jih bomo izgovarjali do konca življenja; v družini se izoblikuje način, kako bodo otroci gledali na svet, na ljudi, na stvari. ^[3] Zato je poslanstvo domačega ognjišča, da postane primerno podnebje, dobra zemlja, v katero bo Bog lahko vsejal svoje seme, tako da bo, kdor bo poslušal besedo in jo razumel, obrodil stoteren, šestdeseteren ali trideseteren sad (prim. Mt 13,23).

Starši svetnikov

Sveti Jožefmarija je bil mlad duhovnik, ko mu je Gospod pokazal neizmerno obzorje svetosti, ki naj bi jo Opus Dei zasejal po svetu. Motril je svoje poslanstvo kot nalogo, s katero ni mogel odlašati, in prosil je svojega duhovnega voditelja, da bi mu dovolil okrepiti molitev in pokoro. Kakor da bi hotel upravičiti te

zahteve, mu je pisal: »Glejte, to od mene hoče Bog, poleg tega pa je potrebno, da sem svet in da sem oče, učitelj in voditelj svetnikov.«^[4] Te besede je mogoče na neki način pripisati katerikoli materi in kateremukoli družinskemu očetu, kajti svetost je pristna samo, če jo človek deli, če sveti v njegovi okolici. Če torej hrepenimo po resnični svetosti, potem je vsak izmed nas poklican, da postane »svet in oče, učitelj in voditelj svetnikov«.

Že zelo zgodaj je sv. Jožefmarija govoril o »poklicu za zakon«.^[5] Vedel je, da bo ta izraz zvenel presenetljivo, vendar je bil prepričan, da je zakon resnična pot svetosti in da je zakonska ljubezen nekaj zelo božjega. Z drznimi besedami je pogosto pravil: »To ljubezen blagoslavljam z obema rokama, in ko so me spraševali, zakaj z obema rokama, je bil moj takojšen odgovor: ker nimam štirih!«^[6]

Poslanstvo staršev ni omejeno na sprejemanje otrok, ki jim jih Bog pošlje; nadaljuje se skozi vse življenje in njegovo obzorje so nebesa. Če se naklonjenost staršev do otrok včasih lahko zdi krhka in nepopolna, pa je vez očetovstva in materinstva nekaj tako globoko zakoreninjenega, da omogoča izročitev brez zadržkov: vsaka mati bi raje sama stopila na mesto svojega otroka, ki bi trpel na bolniški postelji.

Sveto pismo je polno mater in očetov, ki čutijo privilegij in ponos zaradi otrok, ki jim jih je Bog naklonil: Abraham in Sara, Mojzesova mati, Samuelova mati Ana, mati sedmih makabejskih bratov, kananejska žena, ki prosi Jezusa za svojo hčer, vdova iz Naina, Elizabeta in Zaharija, na prav poseben način pa Devica Marija in sv. Jožef. To so posredniki, ki se jim lahko zaupamo, da bi varovali naše družine, da bi iz njih izvirala nova generacija svetnikov.

Ni nam skrito, da sta materinstvo in očetovstvo tesno povezana s križem in trpljenjem. Poleg velikih radosti in zadovoljstva nam pri dozorevanju in odraščanju otrok niso prihranjene težave, nekatere so majhne, druge niti ne: noči brez spanja, najstniško upiranje, težave z iskanjem zaposlitve, izbira osebe, s katero želijo preživeti svoje življenje, itd.

Zlasti je boleče gledati, kako otroci včasih sprejemajo napačne odločitve ali se oddaljijo od Cerkve. Starši so jih skušali vzgojiti v veri; trudili so se, da bi jim pokazali privlačnost krščanskega življenja. In morda se naposled vprašajo: Kaj sva storila narobe? Normalno je, da se to vprašanje postavi, vendar ni dobro pustiti, da nas vznemirja. Starši so zagotovo prvi odgovorni za vzgojo svojih otrok, vendar nimajo samo oni vpliva nanje: okolje, ki jih obdaja, jim lahko drugačne načine življenja ponudi kot bolj privlačne ali

prepričljive; lahko tudi doseže, da jim svet vere postane nekako oddaljen. Predvsem pa imajo otroci svobodo, s katero se odločijo za takšno ali drugačno pot.

Včasih se enostavno zgodi, da se morajo otroci nekoliko oddaljiti, da bi znova, z novimi očmi odkrili vse, kar so prejeli. Tačas je treba biti potrpežljiv: tudi če se motijo, jih velja zares sprejemati, poskrbeti, da bodo to opazili, in se izogibati prisili, saj bi jih to lahko še bolj oddaljilo.

»Marsikdaj ni mogoče storiti drugega kot čakati; moliti in upati s potrpežljivostjo, milino, velikodušnostjo in usmiljenjem.«^[7] V tem pogledu je zelo nazoren lik očeta v priliki o izgubljenem sinu (prim. Lk 15, 11-32): on je videl mnogo dlje kot njegov sin in zato, čeprav se je zavedal njegove zmote, je vedel, da mora čakati.

Kakorkoli že, ni enostavno niti samoumevno, da mati ali oče sprejmeta svobodo svojih otrok, ko ti odraščajo, kajti nekatere odločitve, sicer same po sebi dobre, bodo drugačne od teh, ki bi jih sprejeli starši. Če so ju do tistega trenutka otroci pri vsem potrebovali, pa se zdaj lahko zazdi, da starši postajajo zgolj opazovalci njihovega življenja. Kljub vsemu, čeprav se sliši protislovno, jih v tistih trenutkih potrebujejo bolj kot kdajkoli prej. Oni, ki so jih naučili jesti in hoditi, lahko še naprej spremljajo rast njihove svobode, medtem ko si v življenju utirajo svojo lastno pot. Starši so sedaj poklicani, da postanejo učitelji in vodniki.

Učitelji svetnikov

Učitelj je tisti, ki uči neko znanost, obrt ali veščino. Starši so učitelji, marsikdaj celo ne da bi se zavedali. Podobno kot pri pojavu osmoze,

predajajo otrokom marsikaj, kar jih bo spremljalo skozi vse življenje. Predvsem imajo poslanstvo, da jih vzgajajo v najpomembnejši umetnosti: ljubiti in biti ljubljen. Na tej poti pa je ena izmed najtežjih lekcija o svobodi.

Za začetek jim morajo starši pomagati, da presežejo nekatere predsodke, ki se danes zdijo očitni, kot na primer stališče, da naj bi svoboda pomenila »ravnanje v smeri osebnih kapric in odpor do kakršnihkoli pravil«. ^[8] Vendar pa je njihov resnični izziv v tem, da v otrocih potrpežljivo, kakor pri vzpenjanju po klancu, prebudijo veselje do dobrega: tako da ne bodo čutili samo tega, da jim je težko ravnati, kot jim rečejo starši, temveč bodo postali »sposobni uživati v dobrem«. ^[9] Na tej poti odraščanja otroci včasih ne cenijo vsega, kar jih starši učijo. Res je, da se pogosto tudi starši morajo naučiti, kako otroke

vzgajati bolje: človek se namreč ne rodi usposobljen za vlogo matere ali očeta. Vseeno pa celo kljub morebitnim pomanjkljivostim pri vzgoji čez čas otroci vedno bolj cenijo, kar so prejeli; podobno se je zgodilo svetemu Jožefmariju v zvezi z nekim nasvetom, ki mu ga je ponavljala njegova mati: »Mnogo let pozneje sem spoznal, da so tiste besede imele zelo globok smisel.«^[10]

Otroci naposled odkrijejo, prej ali pozneje, kako zelo so jih njihovi starši imeli radi in v kolikšni meri so bili njihovi življenjski učitelji. To je s posebno jasnostjo izrazil eden izmed velikih piscev 20. stoletja: »Ni ničesar, kar bi bilo višje, močnejše, bolj zdravo in koristno v življenju [...] kot kak dober spomin, še posebno, če ga prinesete iz otroštva, iz hiše svojih staršev. [...] Če si človek za življenjsko popotnico nabere veliko takšnih spominov, je rešen za vse žive dni. Tudi če nam v srcu ostane

en sam lep spomin, nas bo prav to morda kdaj odrešilo.«^[11] Starši vedo, da je njihovo poslanstvo sejati, in potrpežljivo čakajo, da bi njihova nenehna skrb obrodila sad, četudi ga sami morda sploh ne bodo dočakali.

Voditelji svetnikov

Voditelj je nekdo, ki druge vodi in jim kaže, kako naj si utirajo pot in hodijo po njej. Da bi mogli vršiti to nalogo, je treba poznati teren, potem pa spremljati tiste, ki prvič hodijo po njem. Dobri učitelji *opremijoglave* in znajo ogreti srca: Saloma, Zebedejeva žena, je svoja sinova spremljala na poti do Kristusa; postavila ju je pred Njega, ki bo dal smisel in veselje njunemu življenju; bila je navzoča ob vznožju križa. Tam je od obeh sinov zmogel ostati samo Janez; toda njen drugi sin, Jakob, bo pozneje kot prvi izmed apostolov dal življenje za Jezusa. Ona je tudi šla v nedeljo navsezgodaj h grobu, poleg

Magdalene. In Janez je prispel kmalu zatem.

Vsak voditelj se mora včasih spoprijeti s kočljivimi, izzivov polnimi trenutki. Eden od takšnih trenutkov na življenjski poti je odgovor na božji klic. Spremljanje otrok pri razločevanju poklicanosti je pomemben del poslanstva, ki je zaupano staršem. Razumljivo je, da jim ta korak vzbuja strah. Toda to voditelja ne sme ohromiti. »Strah? V dušo so se mi globoko zasadile besede sv. Janeza iz njegovega prvega pisma, četrto poglavje. Takole pravi: *Qui autem timet, non est perfectus in caritate* (1 Jn 4,18). Kdor se boji, ne zna ljubiti. Strah – pred čem? Ti znaš ljubiti, zato se nikar ne boj. Pogumno naprej!«^[12]

Največja skrb matere ali očeta je zagotovo sreča njunih otrok. Vendar pa imata onadva marsikdaj že izdelano zamisel o tem, v kakšni

obliki naj bi se ta sreča uresničila. Včasih si starši naslikajo karierno prihodnost, ki se ne sklada povsem z dejanskimi talenti njihovih otrok. Včasih pa želijo, da bi otroci bili dobri, ampak »brez pretiravanja«. Morebiti na ta način pozabljajo na radikalnost evangelija, ki je na trenutke osupljiva, toda ključnega pomena. Če so bili otroci deležni globoke krščanske vzgoje, je zatorej še toliko bolj razumljivo, »da nas vsak otrok preseneča z načrti, ki klijejo iz te svobode, in ki se križajo z našimi predstavami. In prav je, da se to dogaja. Vzgoja vključuje nalogo, da spodbujamo odgovorno svobodo.«^[13]

Starši svoje otroke prav dobro poznajo; ponavadi bolje kot kdorkoli drug. Ker si zanje želijo najboljše, je razumljivo in dobro, da se sprašujejo, ali jih bodo njihove življenjske odločitve osrečile, in da gledajo na njihovo bodočnost »z očmi tega sveta«,^[14] v želji, da bi jih zaščitili in

jim pomagali. Kadar torej otroci začenjajo slutiti morebiten božji klic, imajo zato starši pred seboj prelepo nalogo razumnosti in usmerjanja. Ko je sv. Jožefmarija o svoji poklicanosti povedal svojemu očetu, mu je ta dejal: »Razmisli še malo« ... takoj zatem pa dodal: »Jaz ne bom nasprotoval.«^[15] Medtem ko si prizadevajo, da bi bile duhovne odločitve njihovih otrok realistične in smiselne, se morajo starši istočasno učiti spoštovati njihovo svobodo in prepoznavati delovanje božje milosti v njihovih srcih, da se ne bi – hote ali nehote – spremenili v oviro za Gospodove načrte.

Po drugi strani se tudi otroci marsikdaj ne zavedajo, v kolikšni meri lahko njihov poklic starše pretrese. Sv. Jožefmarija je dejal, da je svojega očeta enkrat samkrat videl jokati, in to je bilo ravno takrat, ko mu je sporočil, da želi postati duhovnik.^[16] Precejšnja

velikodušnost je potrebna pri spremljanju otroka na poti, ki pelje v drugačno smer, kot si je človek zamislil. Zato ni čudno, da je odpoved takšnim načrtom težka. Istočasno pa Bog od staršev ne pričakuje manj od tega: to trpljenje, ki je zelo človeško, lahko po Gospodovi milosti postane tudi zelo božje.

Ti pretresi so sicer lahko tudi priložnost za razmislek o tem, kot je imel navado govoriti sv. Jožefmarija, da otroci svojim staršem dolgujejo petindevetdeset odstotkov svojega klica k temu, da ljubijo Boga z vsem srcem.^[17] Bog zagotovo ve, kolikšno žrtev lahko za starše pomeni to, da svobodno in z ljubeznijo sprejmejo takšno odločitev. Nihče tega ne more razumeti tako kot On, ki je svojega Sina izročil, da bi nas odrešil.

Kadar starši velikodušno sprejmejo klic svojih otrok, ne da bi si jih

pridrževali, pridobijo iz nebes obilo blagoslova za mnoge ljudi. V resnici gre za zgodbo, ki se ponavlja skozi stoletja. Ko je Jezus poklical Janeza in Jakoba, naj pustita vse in hodita za njim, sta skupaj s svojim očetom krpala mreže. Zebedej je ostal pri mrežah, nemara malce nevoljen, vendar jima je pustil oditi. Morda je potreboval kar nekaj časa, preden je spoznal, da je v tistem trenutku sam Bog vstopil v njegovo družino. Toda kakšno veselje je prišlo potem, ob pogledu na njuno srečo pri tistem *novem ribolovu*, na »brezmejnem morju« apostolata.

Potrebujejo te bolj kot kdajkoli

Kadar hči ali sin v svojem življenju sprejema pomembno odločitev, potrebuje svoje starše bolj kot kdajkoli prej. Marsikdaj lahko mati ali oče, celo v daljavi, odkrijeta senco žalosti v svojih otrocih, ravno tako kot sta zmožna zaslutiti pristno

veselje. Zato jim moreta na nezamenljiv način pomagati, da bodo srečni in zvesti.

Pri izpolnjevanju te nove naloge je morda na prvem mestu priznanje daru, ki sta ga prejela. Ko o tem premišljujeta v božji navzočnosti, lahko odkrijeta, da »za starše ni žrtev, če jih Bog prosi za njihove otroke; prav tako za tiste, ki jih Gospod pokliče, ni žrtev hoditi za Njim. Nasprotno, to je ogromna čast, velik in svet ponos, dokaz izvoljenosti, posebna ljubeznivost.«^[18] Oni so tisti, ki so omogočili poklic, kar je nadaljevanje daru življenja. Zato jim je sv. Jožefmarija govoril: »Čestitam vam, kajti Jezus si je vzel ta vaša srca – v celoti – samo zase ... Samo za Njega!«^[19]

Po drugi strani pa molitev staršev tedaj pred Gospodom pridobi poseben pomen. Koliko takšnih

zgodov čudovitega posredovanja najdemo v Svetem pismu in v zgodovini! Sv. Monika s svojo zaupno in vztrajno molitvijo za spreobrnjenje svojega sina Avguština je morda najbolj znan primer; v resnici pa je podobnih zgodb nešteto. V ozadju vsakega poklica »je vselej močna in globoka molitev nekoga: babice, dedka, matere, očeta, kakšne skupnosti. [...] Poklici se porajajo v molitvi in iz molitve; in samo v molitvi lahko vztrajajo ter obrodijo sad.«^[20] Potem ko se pot začne, je vztrajanje v hoji do cilja v veliki meri odvisno od molitve njih, ki imajo te osebe najbolj radi.

Poleg molitve je na mestu bližina. Če se vidi, da se starši zavzemajo za njihovo novo življenjsko poslanstvo, je to otrokom v veliko pomoč pri krepitvi njihove zvestobe. Marsikdaj starši vpijoče, ne da bi to izrekli na glas, prosijo, da bi lahko pomagali in začutili, kakšno srečo je našla hči ali

sin na svoji poti izročitve. Čutijo potrebo po tem, da se dotaknejo rodovitnosti tega življenja. Včasih jih bodo tudi otroci sami na simpatičen način zaprosili za podporo v obliki nasveta, pomoči, molitve. Koliko je zgodb o materah in očetih, ki svoj klic k svetosti odkrijejo preko poklicanosti svojih otrok!

Sadov, ki jih je obrodilo življenje Jakoba in Janeza, ni mogoče izmeriti. Gotovo pa lahko rečemo, da ta dva stebra Cerkve svoji materi in očetu dolgujeta večji del svojega poklica. Jakoba je ljubezen do Boga popeljala vse do skrajnih meja zemlje, Janez pa ga je oznanjal z besedami na najlepših straneh, ki so bile kdaj zapisane o tej Ljubezni. Vsi, ki smo prejeli vero po zaslugi njune izročitve, lahko čutimo globoko hvaležnost do tistih dveh zakoncev iz dežele ob Galilejskem jezeru. Imeni Zebedej in Saloma bodo ljudje skupaj

z imeni apostolov izgovarjali vse do konca časov.

»Vzemite in jejte od tega vsi. To je moje telo, ki se daje za vas.«^[21]
Matere in očetje, ki ljubijo Boga in ki so videli, kako se je njihov otrok popolnoma predal Njemu, na prav poseben način razumejo Gospodove posvetilne besede pri maši. V nekem smislu jih doživljajo v svojem lastnem življenju. Izročili so svojega otroka, da drugi ne bi bili lačni, da bi imeli življenje. Tako na neki način njihovi otroci pomnožijo njihovo materinstvo in očetovstvo. Ko izrečejo ta novi *da*, se združijo z delom odrešenja, ki ga je izvršil Jezusov *da* pri pasijonu in ki se je začelo v preprostem domu, ko je svoj *da* izrekla Marija.

Diego Zalbidea

[1] Sv. Pavel VI., apost. spod. *Evangelii nuntiandi* (8. 12. 1975), št. 82. Prim. tudi sv. Janez Pavel II., apost. pismo *Novo millennio ineunte* (6. 1. 2001), št. 40; Benedikt XVI., homilija ob otvoritvi škofovske sinode o novi evangelizaciji, 7. 10. 2012; Frančišek, apost. spod. *Evangelii gaudium* (24. 11. 2013), št. 27.

[2] F. Ocariz, Pismo, 4. 6. 2017.

[3] Prim. *Katekizem Katoliške cerkve*, št. 1666.

[4] Sv. Jožefmarija, *Zasebni zapiski*, št. 1725, citirano v: Andrés Vázquez de Prada, *Ustanovitelj Opus Dei*, 1. knjiga, str. 502.

[5] Sv. Jožefmarija, *Pot*, št. 27.

[6] Sv. Jožefmarija, *Božji prijatelji*, št. 184.

[7] Frančišek, splošna avdienza, 4. 2. 2015.

[8] F. Ocáriz, Pastirsko pismo, 9. 1. 2018, št. 5.

[9] J. Diéguez, *Llegar a la persona en su integridad: el papel de los afectos (I)*, opusdei.org.

[10] Sv. Jožefmarija, zapiski z družinskega srečanja, 17. 2. 1958.

[11] F. Dostojevski, *Bratje Karamazovi*, Epilog, Cankarjeva založba, Ljubljana 2010, str. 889.

[12] Sv. Jožefmarija, zapiski s srečanja z mladimi, november 1972. Citirano v: *Dos meses de Catequesis*, 1972, vol. 1, str. 416 (AGP, biblioteca, P04).

[13] Frančišek, apost. spod. *Amoris laetitia* (19. 3. 2016), št. 262. Sv. Jožefmarija je to dejstvo opisoval s kančkom duhovitosti: »Mamica, komaj je malček rojen, že razmišlja, kako ga bo poročila s to in to gospodično in kako bosta uredila to in ono. Očka ima v mislih kariero ali

posle, v katere bo vključil sina. Vsak od njiju si napiše svoj roman, čudovito rožnat roman. Potem pride to bistro bitje, ki je dobro, ker so njegovi starši dobri, in jima pravi: Ta vajin roman me ne zanima. In potem sta dva hudo nejevoljna« (zapiski s srečanja z družinami, 4. 11. 1972, v: *Hogares luminosos y alegres*, str. 155 [AGP, biblioteca, P11]).

[¹⁴] Špan. *de tejas abajo*. Sv.

Jožefmarija je pogosto uporabljal ta izraz, ko je govoril o razumljivih skrbih staršev za človeško uspešnost njihovih otrok. Prim. J. Echevarría, *Memoria del Beato Josemaría Escrivá*, Rialp, Madrid 2000, str. 99.

[¹⁵] A. Sastre, *Tiempo de caminar*, Rialp, Madrid 1989, str. 52.

[¹⁶] Prim. A. Vázquez de Prada, *Ustanovitelj Opus Dei*, 1. knjiga, str. 95.

[17] Prim. sv. Jožefmarija, *Pogovori*, št. 104.

[18] Sv. Jožefmarija, *Kovačnica*, št. 18.

[19] Sv. Jožefmarija, srečanje z družinami, 22. 10. 1960, v: A. Rodríguez Pedrazuela, *Un mar sin orillas*, Rialp, Madrid 1999, str. 348.

[20] Frančišek, *Regina coeli*, 21. 4. 2013.

[21] Rimski misal, evharistična molitev.

.....

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sl-si/article/nekaj-velikega-in-naj-bo-to-
ljubezen-8-se-boljsi-ocetje-in-matere/](https://opusdei.org/sl-si/article/nekaj-velikega-in-naj-bo-to-ljubezen-8-se-boljsi-ocetje-in-matere/) (3.
Apr. 2025)